ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТУТАЙ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

2019 ел, 8 ноябрь, N148

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында

"Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлеге Советы карар итте:

1.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Тутай авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне расларга.

2.Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы сайтында җирлек бүлегендә урнаштырырга һәм Тутай авыл җирлегенең мәгълүмат стендларына куярга.

Тутай авыл
җирлеге башлыгы **Н.М.Насретдинова**

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
Тутай авылы җирлеге Советының
8 ноябрь, 2019 ел 148 номерлы карары белән
расланган

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Тутай авыл җирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

Бүлек I. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Бюджет-хокук мөнәсәбәтләре

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Тутай авыл җирлегендә бюджет процессы турында әлеге Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының Тутай авыл җирлеге җирле үзидарә органнары (алга таба - Җирлек) һәм бюджет процессында башка катнашучылар эшчәнлеген җирлек керемнәрен формалаштыру һәм бюджет чыгымнарын гамәлгә ашыру, муниципаль алынмаларны үтәү, муниципаль бурычны җайга салу процессында регламентлаштыра; Җирлек бюджеты проектын төзү һәм карау, аны үтәүне тикшереп тору, бюджет исәпкә алуын гамәлгә ашыру, бюджет хисаплылыгын төзү, карау һәм раслау барышында регламентлаштыра.

2. Җирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодекслары, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

3. Әлеге Нигезләмә максатларында Россия Федерациясе Бюджет кодексында (алга таба - Россия Федерациясе Бюджет кодексы), Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган башка федераль законнарда билгеләнгән мәгънәләрдә төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

2 статья. Җирлек бюджетының хокукый рәвеше

1.Җирлек бюджеты Тутай авыл җирлеге Советы карары формасында эшләнә һәм раслана.

3. статья. Җирлектә бюджет процессының төп этаплары

Җирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала: - җирлек бюджетының проектын төзү; - җирлекнең бюджетын карау һәм раслау; - Җирлек бюджетын үтәү; - муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

4 статья. Җирлектә бюджет процессында катнашучылар

Җирлектә бюджет процессында түбәндәгеләр катнаша:
- Тутай авыл җирлеге башлыгы (алга таба - Җирлек башлыгы);
- Тутай авыл җирлеге Советы (алга таба - Җирлек советы);
- Тутай авыл җирлегенең башкарма комитеты (алга таба - Җирлекнең башкарма комитеты);
- Тутай авыл җирлегенең ревизия комиссиясе (алга таба - Җирлекнең Ревизия комиссиясе); бюджет акчаларының баш бүлүчеләре (бүлүчеләре); бюджет керемнәренең баш администраторлары (администраторлары); бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары); бюджет акчаларын

алучылар.

5 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1.Җирлек советы җирлек бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапларны карый һәм раслый, җирлек Советы үткәрә торган тыңлаулар барышында һәм депутат таләпләренә бәйле рәвештә бюджет үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында тикшереп торуны гамәлгә ашыра, тышкы муниципаль финанс тикшерүе органнарының хокукый статусын формалаштыра һәм билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра., "Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиятенең закон чыгару (вәкиллекле) һәм башкарма органнарын оештыруның гомуми принциплары турында" 1999 елның 6 октябрендәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында" 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары белән, муниципаль берәмлеге Уставы белән, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының «Тутай авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнгән.

2.Җирлекнең башкарма комитеты бюджет проектын төзүне тәэмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән җирлек советын раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый, Әгәр Татарстан Республикасы Бюджет Кодексында башкасы каралмаган булса, бюджет үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итәләр, бюджет үтәлеше турында хисапны җирлек Советы раславына тапшыралар, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итәләр, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыралар., билгеле бер Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы һәм (яки) кабул ителгән, аның нигезендә норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) теркәүнең бюджет правоотношения.

3.Бюджет акчаларын баш бүлүче түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтиҗәлелеген, адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

2) үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм аннан файдаланучылар исемлеген төзи;

3) расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;

4) бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә;

5) бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләренең лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти.;

6) бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

7) җыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

8) казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

9) муниципаль биремнәр төзи һәм раслый;

10) максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар

тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипләрне үтәүне тәэмин итә;

12) бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

12.1) җирлек исеменнән аңа караган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

13) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4.Бюджет акчаларын бүлүче түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1)тиешле бюджет чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра;

2)бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бүлүчеләргә һәм (яки) бюджет акчаларын алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

3) бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча үз карамагындагы бюджет акчаларын баш бүлүчегә тәкъдимнәр кертә;

3.1)максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләрне, субвенцияләрне һәм башка бюджетара трансфертларны, шулай ук әлеге Кодекста билгеләнгән башка субсидияләрне һәм бюджет инвестицияләрен алучылар тарафыннан бирелгәндә билгеләнгән шартларны, максатларны һәм тәртипне үтәүне тәэмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5.Җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче авыл җирлеге исеменнән җирлеккә карата дәгъвалар буенча җавап бирүче вәкиле буларак чыгыш ясый:

1) җирле үзидарә органнарының яисә әлеге органнарның вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмавы) нәтиҗәсендә физик затка яисә юридик затка, шул исәптән законга яисә башка хокукый актка туры килми торган җирле үзидарә органнары актларын чыгару нәтиҗәсендә китерелгән зыянны каплау турында;

2) казна учреждениесе булып торучы бюджет акчаларын алучыга җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары җитәрлек булмаганда, аның акчалата йөкләмәләрен үтәү өчен тапшырыла торган бюджет йөкләмәләре лимитлары җитәрлек булмаганда.;

3)Федераль закон нигезендә җирлек мәнфәгатьләрен Россия Федерациясе Бюджет законнары нигезендә җирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы орган тәкъдим итә торган башка дәгъвалар буенча.

6.Бюджет керемнәренең баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

* урта сроклы финанс планын һәм (яки) бюджет проектын төзү өчен кирәкле белешмәләр бирә;;

касса планын төзү һәм алып бару өчен мәгълүмат бирә;

бюджет керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаклары исемлеге нигезендә бюджет керемнәре чыганаклары реестрын алып бара;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджетка керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7.Бюджет керемнәре администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

* бюджетка түләүләр, пенялар һәм алар буенча штрафларны исәпләү, исәпкә алу һәм аларның дөреслегенә, тулы һәм үз вакытында башкарылуын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;

бюджетка түләүләр, пенялар һәм штрафлар буенча бурычларны түләттерүне гамәлгә ашыра;

бюджетка, пеняларга һәм штрафларга артык түләнгән (алынган) түләүләрне, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентларны һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны кире кайтару турында Карар кабул итә һәм, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә кире кайтаруны гамәлгә ашыру өчен, Федераль казначылык органына йөкләмә бирә.;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түләүләрне зачет (төгәлләштерү) турында Карар кабул итә һәм Федераль казначылык органына хәбәрнамә тапшыра;

бюджет керемнәренең баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет керемнәренең баш администраторына бюджет керемнәренең тиешле баш администраторы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле белешмәләрне һәм бюджет хисаплылыгын төзи һәм тапшыра;

дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр өчен физик һәм юридик затлар тарафыннан акча түләү, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка түләүләр өчен кирәкле мәгълүматны "Дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында" 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән тәртип нигезендә дәүләт һәм муниципаль түләүләр турында Дәүләт Мәгълүмат Системасына бирә";

бюджетка түләүләр буенча бурычларны түләттерүгә өметсез дип тану турында Карар кабул итә;

* РФ Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8.Бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары исемлеген төзи;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларын түләү өчен билгеләнгән ассигнованиеләрне аның карамагына бүлеп бирелгән ассигнованиеләрдән файдалануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторларына караган бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен башкара;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра;

Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән мондый методикага карата гомуми таләпләр нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне фаразлау методикасын раслый;

бюджет ассигнованиеләренең нигезләнүен тәшкил итә.

9.Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча керемнәрне һәм түләүләрне планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының бюджетка үз вакытында һәм тулы күләмдә керүен контрольдә тота;

бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча бюджетка керүләрне һәм түләүләрне тәэмин итә;

бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының тиешле баш администраторы тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, аның карамагында булган бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары баш администраторының аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителә торган, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра

10.Җирлекнең ревизия комиссиясе бюджет вәкаләтләрен башкара:

аудиту нәтиҗәлелеген, направленному билгеләүгә экономности һәм нәтиҗәлелеген бюджет чараларын кулланыны;

җирлек бюджеты турындагы карар проектларын, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезле булуын тикшерү;

муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган җитешсезлекләрне бетерү һәм Россия Федерациясе бюджет законнарын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (алга таба-бюджет акчаларының Баш администраторлары) эчке финанс аудитын гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

"Россия Федерациясе Хисап палатасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 41-ФЗ номерлы Федераль законда һәм "Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрнең контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында"2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча фикер алыштылар.

11.Бюджет акчаларын алучылар:

1. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

1) бюджет сметасын төзи һәм башкара;

2) җиткерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) үти;

3) үзенә каралган бюджет ассигнованиеләреннән файдалануның нәтиҗәлелеген, максатчан характерын тәэмин итә;

4) бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тиешле тәкъдимнәр кертә;

5) бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэмин итә);

6) бюджет хисаплылыгын төзи (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет хисаплылыгын бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) тапшыра;

7) бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган РФ Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда) билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

6 статья. Җирлек бюджеты керемнәре.

1.Җирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы законнар, башка мәҗбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

7 статья. Җирлек бюджеты чыгымнары.

1.Җирлек бюджеты чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте

органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен Россия Федерациясе законнары, халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында җирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиешле Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

8 статья. Җирлек бюджеты дефициты.

1.Җирлек бюджеты кытлыгы, кире кайтарылмый торган түләүләрнең һәм (яисә) түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча салым керемнәреннән керемнәрнең расланган күләмен исәпкә алмыйча, җирлек бюджеты керемнәренең расланган еллык гомуми күләменең 10 процентыннан артмаска тиеш.

Бюджет турында җирлек Советы карары белән җирлек милкендәге акцияләрне сатудан һәм капиталда катнашуның башка рәвешләреннән керемнәр кытлыгын финанслау чыганаклары составында расланган очракта һәм (яисә) җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар киму очрагында җирле бюджет кытлыгы күрсәтелгән керемнәр суммасы һәм җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчалар күләме чикләрендә әлеге пунктта билгеләнгән чикләүләрдән артып китәргә мөмкин.

2. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап күрсәткечләре буенча барлыкка килгән җирлек бюджеты дефициты РФ Бюджет кодексының 92.1 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән чикләүләргә туры килергә тиеш.

9 статья . Җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары.

1.Җирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганаклары составына кертелә:

номиналь бәясе Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштырудан килгән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

җирлек арасында Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының җәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

җирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында җәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма җирлек бюджетына Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

тиешле финанс елы дәвамында җирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

җирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаклары.

2.Җирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслауның башка чыганаклары составына кертелә:

керемнәр сатудан акцияләр һәм башка формаларын капиталында катнашу, җирлек милкендәге;

җирлек бюджеты чаралары буенча курс аермасы;

Гарант тарафыннан муниципаль гарантияләрне үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка юл кую белән бәйле очракта, җирлек гарантияләрен үтәүгә Россия Федерациясе валютасында җибәрелә торган акчалар күләме;

җирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен Россия Федерациясе валютасында түләүгә җибәрелә торган акчалар күләме;

җирлек бюджетыннан юридик затларга бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән җирлек бюджетының юридик затларга бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы;

җирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар белән җирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

җирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счеттан күчерелгән акчалар һәм җирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетка күчерелгән акчалар арасындагы аерма-җирлек бюджеты акчаларын исәпкә алу буенча бердәм счетта.

3.Агымдагы финанс елы башына җирлек бюджеты акчалары (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) агымдагы финанс елы башына муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук җирлек Советы карары белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм район исеменнән төзелгән товарлар белән тәэмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә, финанс хисап елында финанс хисап елында бирелүе күрсәтелгән субсидияләр алучыларның финанс тәэминаты чыганагы булган акчалата йөкләмәләрен җирлек бюджеты турындагы карарда каралган очракларда файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләренең калдыгы суммасыннан артмаган күләмдә түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә гамәлгә ашырылган юридик затларга субсидияләр бирүгә бюджет ассигнованиеләре каралган.

4.Җирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә:

максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында җәлеп ителгән һәм җирлек тарафыннан түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләрне Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән җирлекнең муниципаль гарантияләрен үтәүгә җибәрелә торган акчалар күләме.

10 статья. Муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч

1. Муниципаль бурыч алулар дигәндә җирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыру юлы белән һәм кредитлар рәвешендә җирлек бюджетына заем акчаларын җәлеп итү күздә тотыла.

2.Муниципаль эчке бурыч алулар дигәндә муниципаль кыйммәтле кәгазьләрне урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан авыл җирлеге исеменнән җирлек бюджетына заем акчаларын җәлеп итү аңлашыла, алар буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3.Муниципаль эчке бурыч алулар җирлек бюджеты кытлыгын финанслау, шулай ук җирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү, финанс елы дәвамында җирлек бюджеты счетларында калган акчаларны тулыландыру максатларында гамәлгә ашырыла.

4.Муниципаль тышкы бурыч алулар дигәндә, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында җирлек исеменнән җирлек бюджетына федераль бюджеттан кредитлар җәлеп итү күздә тотыла, алар буенча җирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

5.Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенең Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

6.Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукына җирлек исеменнән җирлек башкарма комитеты ия.

11 статья. Муниципаль гарантияләр бирү.

1.Муниципаль гарантияләрне бирү Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет турында җирлек Советы карары, җирлек башкарма комитеты карарлары нигезендә җирле үзидарә органнары вәкаләтләре нигезендә гамәлгә ашырыла. шулай ук шартта муниципаль гарантия бирү турында шартнамә:

принципалның финанс хәлен анализлау үткәрү;

принципалның әлеге Кодексның 93.2 статьясы һәм Россия Федерациясе граждан законнары таләпләренә туры килә торган гарантиянең кайсы да булса өлешендә үтәлүгә бәйле рәвештә принципалга карата регресс таләбен канәгатьләндерү буенча принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итүне тәэмин итүне тәэмин итү принципалның тиешле таләпләренә туры килүе турында;

җирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр буенча, Россия Федерациясе бюджет системасына мәҗбүри түләүләр буенча, шулай ук җирлеккә элек бирелгән муниципаль гарантияләр буенча җайга салынмаган йөкләмәләр буенча кичектерелгән бурычлар булмау сәбәпле, принципалга, аның поручительләренә (гарантларына) туры килми.

2.Коммерциячел булмаган характердагы гарантия очрагы килеп туганда барлыкка килгән зыянны каплау буенча йөкләмәләрне тәэмин итү өчен муниципаль гарантия биргәндә, шулай ук гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукыннан башка принципалның финанс хәлен анализлау үткәрелмәскә мөмкин. Күрсәтелгән гарантияләр бирелгәндә Гарант тарафыннан принципалга карата регресс таләпләре куелуга бәйле рәвештә барлыкка килергә мөмкин булган принципал йөкләмәләрен үтәүне тәэмин итү таләп ителми.

3. Бирелгән гарантияләрне исәпкә алу, муниципаль гарантияләр белән тәэмин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү, шулай ук бирелгән муниципаль гарантияләр буенча Гарант тарафыннан түләүләрнең башкарылуын исәпкә алуны җирлекнең башкарма комитеты алып бара.

12 статья. Җирлек бюджетына субсидияләр һәм бюджетара трансфертлар

1. РФ Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган җирлек карарлары белән каралган очракларда һәм тәртиптә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында җирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяның 1 пунктында күрсәтелгән субсидияләр бирүнең максатлары һәм шартлары җирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган, бюджеттан субсидия бирелә торган җирле администрацияләр арасында килешүләр белән билгеләнә.

3.Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган очракларда һәм тәртиптә каралган очракларда, Апас муниципаль районы бюджетына төзелгән килешүләр нигезендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга җирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

II кисәк. ҖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

13 статья. Җирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1.Җирлек бюджеты проекты Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән әлеге Нигезләмә нигезендә җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә.

2.Җирлек бюджеты проекты өч елга - Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

3.Авыл җирлеге бюджеты проектын төзү-җирлек Башкарма комитетының аерым бер өстенлеге.

14 статья. Социаль-икътисадый үсеш фаразы

1.Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

2.Җирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразы җирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

3.Авыл җирлегенең үсеш фаразлары җирлек Советына бюджет проектын кертү турында Карар кабул итү белән бер үк вакытта җирлек башкарма комитеты тарафыннан да хуплана.

4.Бюджет проектын төзү һәм карау барышында җирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

15 статья. Җирлек бюджеты керемнәрен фаразлау

1. Җирлек бюджетының керемнәре җирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә, җирлек Советына җирлек бюджеты, салымнар һәм җыемнар турындагы законнар, Россия Федерациясе Бюджет законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм җирлек Советының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгели торган карар проекты кертелгән очракта фаразлана.

2.Җирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турында җирлек Советы карарлары, җирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган, чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган, җирлек Советы карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар проекты җирлек Советына кертелгән көнгә кадәр кабул ителергә тиеш.

3.Җирлек Советының салымнар һәм җыемнар турындагы норматив хокукый актларына җирлек Советына кертелгәннән соң кабул ителгән үзгәрешләр, Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар проекты Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварыннан да соңга калмыйча җирлек Советының күрсәтелгән карарларының үз көченә керүе турындагы нигезләмәләр булырга тиеш.

16 статья. Муниципаль программалар

1.Җирлекнең муниципаль программалары җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

2.Җирлекнең муниципаль программаларын тормышка ашыру сроклары җирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

3.Җирлекнең муниципаль программаларын эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе җирлек башкарма комитеты карары белән билгеләнә.

4.Муниципаль программаларны тормышка ашыруны финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган җирлек башкарма комитеты карары нигезендә, бюджет чыгымнарының максатчан статьясы һәр программа буенча җирлек бюджеты турындагы карар белән раслана.

5.Җирлекнең Чираттагы финанс елыннан башлап тормышка ашырылырга тәкъдим ителгән муниципаль программалары, шулай ук җирлекнең элек расланган муниципаль программаларына үзгәрешләр җирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән срокларда расланырга тиеш.

6.Җирлекнең муниципаль программаларын җирлек бюджеты турындагы карар үз көченә кергән көннән ике айдан да соңга калмыйча яраклаштырырга тиеш.

7.Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтиҗәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткәрү тәртибе һәм аның критерийлары җирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

8.Күрсәтелгән бәяләү нәтиҗәләре буенча, җирлек башкарма комитеты тарафыннан, чираттагы финанс елыннан башлап, җирлекнең расланган муниципаль программасыннан башлап, туктатылырга яки үзгәртергә, шул исәптән җирлекнең муниципаль программасын финанс белән тәэмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклеге турында Карар кабул ителергә мөмкин.

III Кисәк. КАРАР ПРОЕКТЫН КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

17 статья. Гомуми нигезләмәләр

1.Җирлек бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

2. Җирлек бюджеты карары белән раслана:

бюджет керемнәренең Баш администраторлары Исемлеге;

бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;

бюджет ассигнованиеләрен Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнары классификациясенең чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), максатчан статьялары (муниципаль программалар һәм эшчәнлек программасыз юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә) чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына), шулай ук җирлек Советы карары белән билгеләнгән очракларда бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча;

Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет чыгымнарының ведомство структурасы);

гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме;

Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында һәм план чорында) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә));

план чорының икенче елына, Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта, шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменең кимендә 5 проценты күләмендә (бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбенә каралган);

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары (Чираттагы финанс елына һәм план чорына));

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына булган торышы буенча, муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп,;

җирлек Советы карары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

18 статья. Җирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

1.Җирлек Советына бюджет турында карар проекты белән бер үк вакытта җирлек советына да тәкъдим ителә:

җирлекнең бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елының узган чорында җирлекнең социаль-икътисади үсешенең якынча нәтиҗәләре һәм агымдагы финанс елында җирлекнең социаль-икътисади үсешенә көтелүче нәтиҗәләр;

социаль-икътисадый үсеш фаразы;

бюджет проектына аңлатма язуы;

методикалар (методикалар проектлары) һәм бюджетара трансфертларны бүлүне исәпләү;

муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына;

агымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәре чыганаклары реестрлары;

башка документлар һәм материаллар.

2.Җирлекнең башкарма комитеты җирлек Советына агымдагы елның 15 ноябреннән дә соңга калмыйча Чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турында карар проектын кертә.

19 статья. Карар проектын карау бюджеты турында җирлек Советы

1.Җирлек Советының җирлек бюджеты турындагы карары җирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә.

2.Җирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына җирлек бюджеты турындагы карар тәүлек дәвамында җирлек башлыгына кул кую һәм халыкка җиткерү өчен җибәрелә.

3.Җирлек бюджеты турындагы карар җирлек Советы тарафыннан расланган, җирлек башлыгы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка җиткерелгән булырга тиеш.

IV кисәк. ҖИРЛЕК БЮДЖЕТЫ ҮТӘЛЕШЕ

20 статья. Җирлек бюджеты үтәлеше нигезләре

1.Җирлек бюджетының үтәлеше җирлек башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2.Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә үтәлә.

21 статья. Җыелма бюджет язмасы һәм касса планы

1.Җирлек бюджетының үтәлеше җыелма бюджет язмасы нигезендә оештырыла, аның расланган күрсәткечләре җирлек бюджеты турындагы карарга һәм касса планына

туры килергә тиеш.

2.Җыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә җирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә .

3.Касса планын төзү һәм алып бару тәртибе килешү нигезендә Апас муниципаль районының финанс органына тапшырылырга мөмкин.

22 статья. Җирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше

1.Җирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тота:

РФ Бюджет кодексы нигезендә җирлек бюджетына салымнар, җыемнар һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне җирлек бюджетының бердәм счетына күчерү (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яисә артык алынган суммалар хисабына;

җирлек бюджетына түләүләр администраторы тарафыннан төгәлләштерелә;

артык түләнгән яки артык алынган салымнар, җыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (зачетны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле, артык бүленгән суммаларны, чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә җирлек бюджетының бердәм счетыннан күчерү .

23 статья. Җирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

1.Җирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә таләпләрен үтәп, җирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2.Җирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлешен күздә тота:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акча йөкләмәләрен раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

24 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча җирлек бюджеты үтәлеше

1.Бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары буенча җирлек бюджетының үтәлеше, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, җыелма бюджет язмасы нигезендә, җирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

25 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлануы

1.Җирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, РФ Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш .

Агымдагы финанс елында җирлек бюджеты үтәлеше буенча операцияләрне тәмамлау РФ Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә җирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

2.Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре

лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалталар.

3.Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр җирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә санкцияләнгән Бюджет йөкләмәләрен җирлек бюджетының бердәм счетындагы калган акчалар чикләрендә түләргә тиеш.

4.Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә агымдагы финанс елында файдаланылмаган бюджетара трансфертлар бюджет керемен кире кайтарылырга тиеш.

5.Җирлек бюджеты акчаларының баш администраторы карары нигезендә, агымдагы финанс елында файдаланылмаган максатчан билгеләнештәге субсидияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяҗ булу турындагы карар нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыгыннан артмаган күләмдә акчалар Чираттагы финанс елында әлеге бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмин итү өчен кире кайтарылырга мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган файдаланылмаган бюджетара трансфертлар калдыгы җирлек бюджеты керемен күчерелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләрне үтәп, җирлек бюджеты керемен алынырга тиеш.

V Кисәк. БЮДЖЕТ ХИСАПЛЫЛЫГЫН ТӨЗҮ, ТЫШКЫ ТИКШЕРҮ, КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

26 статья. Бюджет хисаплылыгын төзү

1.Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре РФ Бюджет кодексы белән билгеләнә.

2.Җирлекнең бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

1) җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап;

2) җирлек бюджеты үтәлеше балансы;

3) эшчәнлекнең финанс нәтиҗәләре турында хисап;

4) хисап хәрәкәте турында акча;

5) Аңлатма язуы.

3.Җирлекнең бюджет хисаплылыгы җирлек бюджеты акчалары баш администраторларының җыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә төзелә.

Җирлекнең бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда җирлек бюджеты үтәлеше турындагы Отчет җирлек башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм җирлек Советына, ревизия комиссиясенә җибәрелә.

27 статья. Җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык отчет

1.Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап авыл җирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул җирлек бюджеты акчалары баш администраторларының бюджет хисаплылыгын тышкы яктан тикшерүне һәм җирлек бюджеты үтәлеше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләүне үз эченә ала.

2.Еллык хисапны тышкы тикшерү ревизия комиссиясе тарафыннан башкарыла.

3.Җирлекнең башкарма комитеты агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча аңа бәяләмә әзерләү өчен җирлек бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра. Бюджет үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта карар проекты һәм җирлек Советына җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта

тапшырылырга тиешле башка документлар да тапшырыла. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә әзерләү эшләре бер айдан да артмаган вакытта башкарыла. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә Ревизия комиссиясе тарафыннан җирлек Советына бер үк вакытта җирлекнең башкарма комитетына юллана.

4.Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы еллык хисап авыл җирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

5.Җирлек советы бюджет үтәлеше турындагы еллык хисапны карау нәтиҗәләре буенча җирлек бюджеты үтәлеше турындагы карарны раслау яисә кире кагу турында Карар кабул итә.

6.Җирлек Советы тарафыннан җирлек бюджеты үтәлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул дөрес булмаган яки тулы чагылдырылмаган мәгълүматларны бетерү һәм бер айдан артмаган кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

7.Җирлек Советы карары белән хисап финанс елында җирлек бюджеты үтәлеше турында отчет раслана, анда керемнәрнең, чыгымнарның һәм дефицитның (профицитның) гомуми күләме күрсәтелә. Җирлек бюджеты үтәлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәрнең ярдәмче төрләре, Дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары;
- бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганакларына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү бюджетлар кытлыкларын финанслау чыганаклары төркемнәре, төркемчәләре, статьялары, төрләре буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары чыганаклары кодлары буенча

VI кисәк. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

28 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

1. Тышкы муниципаль финанс контроле ревизия комиссиясенең контроль эшчәнлеге булып тора.

2. Эчке муниципаль финанс контроле-җирлек Башкарма комитетының контроль эшчәнлеге.

3. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре РФ Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә .

4. Апас муниципаль районы Контроль-хисап палатасына авыл җирлегенең Ревизия комиссиясе вәкаләтләрен тапшыру турында авыл җирлеге Советы белән килешү төзергә хокуклы.